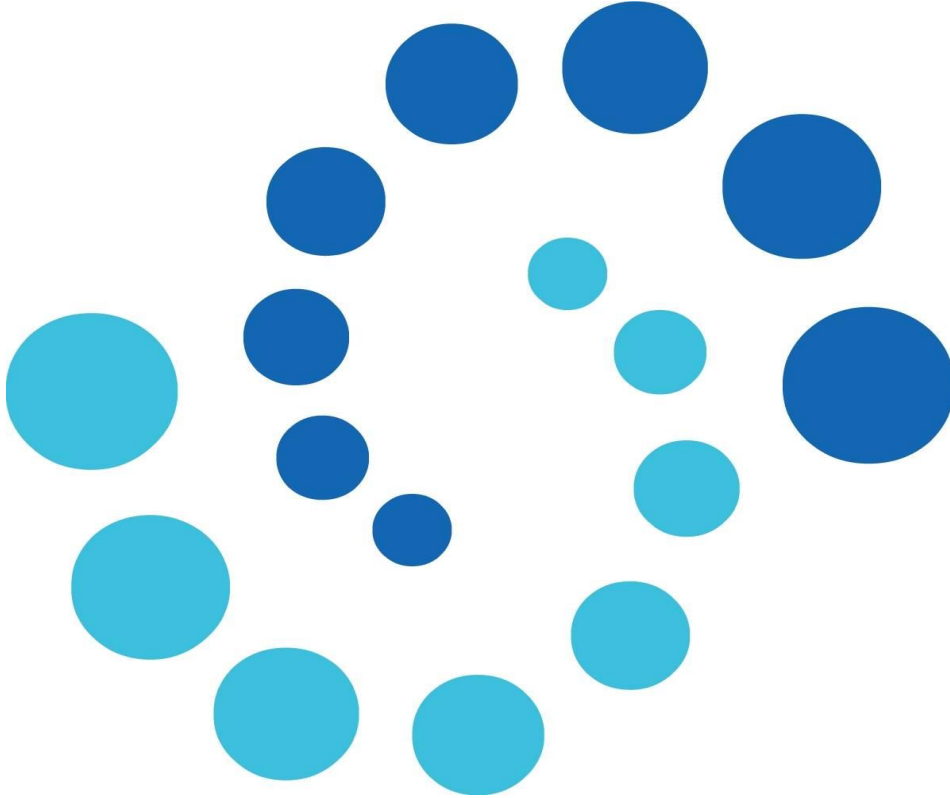




Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi



The Journal of Limitless Education and Research

Temmuz 2017
Cilt 2, Sayı 2

July 2017
Volume 2, Issue 2



Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Temmuz 2017, Cilt 2, Sayı 2
The Journal of Limitless Education and Research
July 2017, Volume 2, Issue 2

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi,
Türkiye

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi,
Türkiye

Editör

Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Editor in Chief

Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Bölüm Editörleri

Dil Eğitimi

Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR

Language Education

Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR

Fen Eğitimi

Dr. Yılmaz KARA

Science Education

Dr. Yılmaz KARA

Matematik Eğitimi

Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Neslihan USTA

Mathematics Education

Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Neslihan USTA

Sosyal Bilgiler Eğitimi

Dr. Ayşegül TURAL

Social Studies Education

Dr. Ayşegül TURAL

Sınıf Eğitimi

Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Primary Education

Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Eğitim Bilimleri

Dr. Sema SULAK
Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

Educational Sciences

Dr. Sema SULAK
Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

Eğitim Teknolojisi

Dr. Ayşe Derya IŞIK

Educational Technology

Dr. Ayşe Derya IŞIK

Güzel Sanatlar Eğitimi

Dr. Seçil KARTOPU

Arts Education

Dr. Seçil KARTOPU

Dil Uzmanı

Dr. Serpil ÖZDEMİR

Philologist

Dr. Serpil ÖZDEMİR

Yabancı Dil Sorumlusu

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

Foreign Language Specialist

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği
74100 BARTIN - TÜRKİYE
e-posta: editor@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association
74100 BARTIN - TURKEY
e-mail: editor@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Journal of Limitless Education and Research (J-LERA) is an international refereed journal that is published three times a year.

Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

The responsibility lies with the authors of papers.

INDEXLER



Kapak: Dr. Ayşe Derya IŞIK



Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 2

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet SABAN, Konya Necmettin Erbakan University, Turkey
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül University, Turkey
Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET, Kastamonu University, Turkey
Prof. Dr. Cemal TOSUN, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. David HUNG National Institute of Education, Singapore
Prof. Dr. Douglas K. HARTMAN, Michigan State University, USA
Prof. Dr. Elza SEMEDLİ, Hazar University, Azerbaijan
Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu University, Turkey
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN, Sakarya University, Turkey
Prof. Dr. Gulheyran RAHIMOVA, Baku State University, Azerbaijan
Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN, Dokuz Eylül University, Turkey
Prof. Dr. Kamil ÖZERK, Oslo University, Norway
Prof. Dr. M. Fatih TAŞAR, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN, Anadolu University, Turkey
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Prof. Dr. Ramazan SEVER, Giresun University, Turkey
Prof. Dr. Recai DOĞAN, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Rex STOCKTON, Indiana University, USA
Prof. Dr. Rolf GOLLOP, Zurich University, Switzerland
Prof. Dr. Safure BULUT, Middle East Technical University, Turkey
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ, Uludağ University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bahri ATA, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Dana ROLINSON, The University of West Alabama, USA
Assoc. Prof. Dr. Demet GİRGİN, Balıkesir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Emre ÜNAL, Ömer Halisdemir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatih Çetin ÇETİNKAYA, Düzce University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Fatma Susar KIRMIZI, Pamukkale University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fulya Topçuođlu ÜNAL, Dumlupınar University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Süleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Joanna BLACK, University of Manitoba, Canada
Assoc. Prof. Dr. Jodene Goldenring FINE, Michigan State University, USA
Assoc. Prof. Dr. Kubilay YAZICI, Ömer Halis Demir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet TURAN, Fırat University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehseti İSMAYİL, Azerbaijan State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Neşe TERTEMİZ, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ođuzhan SEVİM, Atatürk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ruhan KARADAĐ, Adıyaman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sean WIEBE, University of Prens Edward Island, Canada
Assoc. Prof. Dr. Selami YANGIN, Recep Tayyip Erdoğan University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevinç QASİMOVA, Baku State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASİ, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şengül Saime ANAGÜN, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Tolga GÜYER, Gazi University, Turkey



Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 2

Hakem Kurulu (Review Board)

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem SAYGILI, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bilge SULAK AKYÜZ, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mahmud Esad ERKAYA, Çukurova Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA, Bartın Üniversitesi

Değerli Okuyucular,

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin 3. sayısı ile karşınızdayız. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) olarak yayınladığımız bu Derginin ana amacı eğitim alanına bilimsel ve uygulama yönüyle katkı sağlamaktır. Bunun için eğitimle ilgili teorik ve uygulamalı çalışmaları yayınlama, bilimsel bilgilerin alana aktarılmasını destekleme, yeni üretilen bilgilerin yayılmasına ortam hazırlama gibi çalışmalar önemli olmaktadır. Bu anlayıştan hareketle Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin amacı;

- *Eğitim alanında uluslararası düzeyde nitelikli yayınlar yapma,*
- *Eğitim alanını geliştirecek bilimsel araştırma ve çalışmalara öncelik verme,*
- *Eğitimde yeni yöntem ve teknikleri içeren bilimsel çalışmaların yayılmasını destekleme,*
- *Nitelikli yayınlarla eğitim biliminin gelişmesine ve niteliğinin artmasına katkı sağlama,*
- *Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, yükseköğretim ve yaygın eğitim kurumlarda eğitim-öğretim sürecinin geliştirilmesine yardım etme,*
- *Mesleğindeki yenilik ve gelişmeleri izleyen, çağdaş bilimin gerektirdiği ölçütlere uygun öğretmenler yetiştirmeye katkı sağlama,*
- *Bilimsel araştırmalarla öğretmenlerin mesleki gelişimini destekleme,*
- *Sınırsız eğitim ve araştırma hakkında öğrenci, okul ve öğretmenlere farkındalık kazandırma,*
- *Ülkemizde tarih, güzel sanatlar, kültür, çevre, doğal zenginliklerin gelişmesine katkı sağlayacak eğitim içerikli çalışmaları yayınlama,*

gibi sıralanmaktadır.

Yılda 3 sayı olarak yayınlanan Dergimiz çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmaktadır. Bu sayıda eğitimle ilgili 6 bilimsel makale ve araştırmaya yer verilmiştir.

Dergimizin eğitim alanına katkıları getirmesini diliyoruz.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ



Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 2, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 2, Issue 2

İÇİNDEKİLER

Makale Türü: Derleme

Firdevs GÜNEŞ

Okumada Zihinsel Hazırlık ve Önemi

Mental Preparation and Its Importance in Reading

1 - 15

Makale Türü: Araştırma

Hakan SARAÇ

5e Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Öğrenme Ürünlerine Etkisi: Meta Analiz Çalışması

The Effect of 5e Learning Model Usage on Students' Learning Outcomes: Meta-Analysis Study

16 - 49

Ali ÖZKAYA, Gökhan AKSU

Matematik Başarısında Matematik Dersi ile İlgili Ön Bilgi ve Matematiğe Yönelik Tutumlar Arasındaki Doğrudan ve Dolaylı İlişkilerin İncelenmesi

Investigation of Direct and Indirect Relationships between Preliminary Information and Attitudes Related to the Math Success

50 - 69

Ayşe Derya IŞIK, Nazan DEMİR

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi: Bartın Üniversitesi Örnekleme

Determination of Attitudes of Primary Teacher Candidates Toward Reading Habits: Bartın University Sample

70 - 85

Abdullah YEŞİLYURT

Arap Dili Eğitimi Lisansüstü Öğrencilerinin Standart Arapça ve Arapça Diyalektlere İlişkin Algılarının Belirlenmesi: Bir Metafor Analizi Çalışması

Determination of the Arabic Language Education Post-graduate Students' Perceptions of Standart Arabic and Arabic Dialects: Example for Methapor Analysis

86 - 102

Makale Türü: Kitap Kitiği

Hacı ÖZDEMİR

Geliştiren Anne-Baba Kitap İncelemesi

Developing Parents Book Review

103 - 116



Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 2, Sayı 2, 86 - 102
The Journal of Limitless Education and Research
Volume 2, Issue 2, 86 - 102

Gönderilme Tarihi: 12.06.2017

Kabul Tarihi: 13.07.2017

Arap Dili Eğitimi Lisansüstü Öğrencilerinin Standart Arapça ve Arapça Diyaleklere İlişkin Algılarının Belirlenmesi: Bir Metafor Analizi Çalışması

Arş. Gör. Abdullah YEŞİLYURT, Gazi Üniversitesi, yemyesilyurt@gmail.com

Özet: Bu araştırmanın amacı, Arap dili eğitimi lisansüstü öğrencilerinin Standart Arapça ve Arapça diyaleklere ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 27 yüksek lisans ve doktora öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla “metafor formu” hazırlanmıştır. Metafor formunda katılımcılardan “Standart Arapça ... gibidir; çünkü...” ve Arapça diyalektler ... gibidir; çünkü ...” cümlelerini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise, içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesiyle, katılımcıların standart Arapça için toplam 27 metafor ürettikleri görülmüştür. Bu metaforlar 4 farklı kategoride toplanmıştır. Arapça diyalektler için de toplam 27 metafor üretilmiştir. Bu metaforlar 3 farklı kategoride toplanmıştır.

Anahtar kelimeler: Standart Arapça, Arapça diyalektler, Metafor, Nitel araştırma yöntemi.

Determination of the Arabic Language Education Post-graduate Students' Perceptions of Standart Arabic and Arabic Dialects: Example for Methapor Analysis

Abstract: The aim of this study is to determine the perceptions of post-graduate students in Arabic Language Education about Standart Arabic and Arabic dialects by methapors. The study group consists of 27 masters and doctoral students. The metaphor form was created to determine the perceptions of participants regarding “Standart Arabic” and “Arabic dialects”. The research data were obtained by preservice participants' completing the sentence “Standart Arabic is like ...; because...” and “Arabic dialects is like ... ; because...”. The study was conducted through phenomenology design which was found among qualitative research approach. The data were analyzed by using content analysis. At the end of the analysis, it was observed that participants used 27 metaphors about standart Arabic. These metaphors were classified under 4 categories and it was observed that participants used 27 metaphors about Arabic dialects. These metaphors were classified under 3 categories.

Keywords: Standart Arabic, Arabic dialects, Methapor, Qualitative research method.

1. Giriş

Arapçada dil kelimesi لغة (luga) ve لسان (lisan) kelimeleriyle ifade edilmektedir. لسان kelimesi, gerçek anlamıyla ağızımızın içinde bulunan ve konuşmamızı sağlayan organımızın ismidir. لغة kelimesi ise, duygu ve düşüncelerimizi birbirimize iletebilmek, birbirimizle iletişim kurmamıza imkan veren olgudur.

Standart Arapça “en eski edebi metinlerde, Kur’an-ı Kerim ve hadiste daha sonradan da Arapçanın yayıldığı yerlerde din, şiir, edebiyat ve ilim dili olarak kullanılmıştır. Bu dil ana çatısı değişmeden kalmış olan lehçeler üstü bir Arapçadır” (Çetin, 1991, s.282).

Diyalekt ise “Bir dilin değişik ülkelerde ve bölgelerde yine aynı dil birliğinden kimselerce konuşulan değişik biçimidir.” (Aksan, s.141).

Çıkar ve Timurtaş (2009, s.89) diyalekt terimine değinirken, “Aynı toplum içinde olmakla birlikte farklı coğrafyalarda/bölgelerde yaşayanlar kendi gerçekliklerine uygun olarak, ses düzeni başta olmak üzere farklı kullanım şekilleri geliştirirler. (...) Resmi dilin hâkimiyeti altında kalan bu farklı kullanımlar günlük hayatta kullanılan birer lehçe olarak isimlendirilmektedirler.” ifadelerini kullanmışlardır.

Alan ve Güler (2007, s.329) standart Arapçayı; en eski edebi metinler, Kur’an-ı Kerim ve hadiste karşımıza çıkan lehçeler üstü bir Arapçadır şeklinde tanımlamış ve bunların yanı sıra cahiliye şiirinde de karşımıza çıktığına değinmişlerdir. Çetin (1991, s.282) ise; diyalektlerin edebiyattaki yansımalarının fazla olmadığına değinmiştir.

Metafor, anlamak istenilen nesneyi veya olguyu, başka bir anlam alanına ait olan kavramlar ağına bağlayarak, yeniden kavramlaştırıp, değişik yönlerden görmek ve daha önceden gözden kaçan bazı durumları aydınlatabilmesini sağlar (Taylor, 1984). Dolayısıyla metaforlar için; karmaşık düşüncelerin daha kolay anlaşılmasını sağladığını ifade etmek mümkündür. Lakoff ve Johnson (2003), metaforu “bir düşünce malzemesi, insan kavrayışının bir şekli ve sadece bir söz figürü değil aynı zamanda bir düşünce figürü” olarak tanımlamaktadır. “Metaforlar bireylerin zihinlerinde yer alan kavramların, ilgili olmayan başka kavramlarla açıklamak için sıklıkla kullanılan ve öğrenmede bireysel vurgusu olan ifadelerdir” diyen Ekici (2016, s.616), böylelikle bireylerin hayatlarındaki tecrübelerinden zihinlerinde var olan kavramlarla yeni öğrenme, ayrıca Merriam-Webster (2011) metafora dair; bir kelime, bir deyim veya bir kavramın, farklı ama benzer bir nesne veya eyleme dönüştürülmesi ifadesini kullanmıştır.

“Metaforlar aynı zamanda bireylerin yaratıcılıklarının, gözlemlerinin, tecrübelerinin, bilgi birikimlerinin, kültürel değerlerinin oldukça değerli ürünleridir” (Ekici, 2016, s.616) Metafor, bir

durumu başka bir şekilde ifade etmek, kelimeleri gerçek manaları dışında kullanarak tanımlamak içindir (Draaisma, 2007).

Literatür incelendiğinde, standart Arapçaya veya Arapça diyalektlere dair metafor çalışmalarının olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Standart Arapçaya dair çalışmaların; kullanımının azalması bakımından, bazı lehçelerle karşılaştırılması vb. açılardan incelendiği görülmüştür (Muhammed, 2016; Uysal, 2016). Arapça diyalektlere ilişkin çalışmaların; bir diyalektin dilbilimsel açıdan incelenmesi, bir diyalektteki atasözlerine dair inceleme, bir diyalektin temel özelliklerini inceleme, bir diyalektin standart Arapçaya etkisi, diyalektlere karşı Arapça öğretmen ve öğrencilerinin tutumlarını inceleyen çalışmalar olduğu görülmüştür (2015; Çıkar ve Timurtaş, 2012; Alan ve Güler, 2007)

2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Arapça Öğretmenliği bilim dalında yüksek lisans ve doktora öğrenimine devam eden öğrencilerin “Standart Arapça” ve “Arapça diyalektler” kavramlarına ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla belirlemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Katılımcılar, Standart Arapça kavramına ilişkin sahip oldukları algıları hangi metaforlar aracılığıyla açıklamaktadırlar?
2. Standart Arapçaya ilişkin belirtilen bu metaforlar, ortak özellik bakımından, hangi kategoriler altında toplanmaktadır?
3. Katılımcılar, Arapça diyalektlere ilişkin sahip oldukları algıları hangi metaforlar aracılığıyla açıklamaktadırlar?
4. Arapça diyalektlere ilişkin belirtilen bu metaforlar, ortak özellik bakımından, hangi kategoriler altında toplanmaktadır?

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Modeli

Nitel araştırma modeline göre hazırlanış bu çalışmada fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenolojinin temel amacı bir fenomenle ilgili bireysel deneyimleri evrensel nitelikteki bir açıklamaya indirgemektir (Van Mannen'den aktaran Creswell, 2013, s.77) ayrıca fenomenoloji, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011, s.72).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2015-2016 öğretim yılı Bahar yarıyılında, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Arapça Öğretmenliği Bilim Dalında öğrenim gören 27 lisansüstü öğrencisinden oluşmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerini toplamak için fenomenoloji deseninin veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış bir metafor formu kullanılmıştır.

Uygulama, ders saati başlamadan önce dersin sorumlu öğretim elemanından izin alınarak gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere araştırma konusu, amacı ve metafor kavramı hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Formdaki ifadeler: “Standart Arapça ... gibidir, çünkü ...” ve “Arapça diyalektler ... gibidir, çünkü ...” şeklinde yazılmıştır. Metaforun konusu ve kaynağı arasındaki ilişki “gibi” kelimesi ile belirlenmeye çalışılmıştır. “Çünkü” ile bu metafora yüklenen anlam ve nedeni ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Katılımcılar tarafından doldurulan formlar araştırmacılar tarafından kodlanmış ve ardından Excel programına aktarılmıştır. Belirtilen metaforların analiz sürecinde ise bu bağlamda yapılan muhtelif araştırmalarda (Saban, 2008; Güven ve Güven, 2009) izlenen yöntem esas alınmıştır. Belirlenen bu analiz yöntemi şu aşamalardan oluşmaktadır: Metaforların belirlenmesi, ayıklanması ve kodlanması, örnek metaforların derlenip ana metaforların oluşturulması, ana metaforların kendi arasında gruplandırılması.

1. Aşama: Metaforların Belirlenmesi, Ayıklanması ve Kodlanması

Bu aşamada, katılımcıların standart Arapça ve Arapça Diyalektlere ilişkin yazdıkları metaforlar alfabetik sıraya göre dizilmiştir. Sıralama işleminin ardından, metafor gerekçesini boş bırakan ya da mantıksal bir gerekçe sunmayan katılımcıların verileri değerlendirme dışında bırakılmıştır. Kodlama yapılırken, adayların K ve E olarak cinsiyetleri ve yaşları kodlanmıştır. Oluşturulan liste sayesinde hangi metafora yoğunluk gösterildiği görülmüştür. Bu araştırmada analizler geçerli 27 standart Arapça ve 27 Arapça diyalektler metaforu üzerinden gerçekleştirilmiştir.

2. Aşama: Kategori Geliştirme

Katılımcıların ürettikleri metaforlar incelendiğinde standart Arapçaya ilişkin 27 metafor elde edilmiştir. Bu metaforlardan benzer olanları birlikte gruplandırılmıştır. Grubu en iyi temsil eden metaforların cümleleri doğrudan alınarak tablolar altında verilmiştir. Aynı şekilde Arapça diyalektlere dair de 27 metafor elde edilmiş ve benzer metaforlar birlikte gruplandırılmıştır. Grubu en iyi temsil eden metaforların cümleleri doğrudan alınarak tablolar altında verilmiştir.

3. Aşama: Ana Metaforların Kendi Aralarında Gruplandırılması

Üretilen metaforlar ortak özellikleri bakımından standart Arapça için dört, Arapça diyalektler için üç farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Araştırmanın bulgularında analiz edilen bu metaforlar ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

3.4.1. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın geçerliğini sağlamada, Yıldırım ve Şimşek (2011), inandırıcılık ve aktarılabirlik kavramlarının oldukça önemli olduğunu vurgulamaktadır. Araştırmada toplanan verilerden eksik ve hatalı olduğu tespit edilenlerin ayıklanmasının, araştırma sonuçlarındaki inandırıcılık açısından etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, araştırma sonuçlarının sunumunda katılımcıların kimlikleri verilmeden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Alıntılar, her katılımcı için atanmış bir kod numarası (K1, K2, gibi) ifadenin başında yer alacak şekilde sunulmuştur. Araştırmanın aktarılabirliği için ise elde edilen metaforlar ayrıntılı şekilde betimlenmiş; bununla birlikte veri toplama ve analiz süreci tüm ayrıntıları ile verilmiştir.

Bir nitel çalışmanın güvenirliliğini arttırmak için araştırmacıların çeşitli önlemler alması gerekmektedir. Alınan bu önlemler araştırmada kullanılan stratejilerin neden ve nasıl kullanıldığının açık olarak belirtilmesi ve böylelikle diğer araştırmacıların da yapılan araştırmayı daha iyi anlamalarına olanak sağlaması açısından önemlidir (Silverman, 2000; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırmacının izlediği her yol ve bu yolla elde edilen sonuçlar rapor edilirken, bulguların orijinalliği bozulmadan sunulması araştırmanın iç güvenirliliğini yükseltecektir (Maykut ve Morehouse, 1994; Türnüklü, 2001).

“Güvenirlik = (Görüş birliği / [Görüş birliği + Görüş ayrılığı]) * 100”

formülüne göre %96,3 olarak hesaplanmıştır. Bu değer .90'nın üzerinde olması kodlamaların oldukça yüksek güvenirliliğe sahip olduğunu göstermektedir. Kodlayıcıların görüş birliği, farklı yorumlanan veriler üzerinde anlaşma yapıldıktan sonra %4.7'lik kısım üzerinde de tamamen anlaşma sağlanmıştır.

4. Bulgular

Araştırmanın çalışma grubu 27 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcıların her birine “Standart Arapça ... gibidir, çünkü ...” ve “Arapça diyalektler ... gibidir, çünkü ...” ifadelerinin yer aldığı bir form verilmiştir. Bu bilgiler ışığında bulguları iki aşamada incelemek daha uygun olacaktır.

4.1. Standart Arapçaya İlişkin Bulgular

Çalışmaya 27 katılımcı katılmıştır, bu araştırmada elde edilen genel bulgulara göre katılımcılar standart Arapça kavramına ilişkin 27 tane geçerli metafor üretmiştir. Katılımcıları ürettiği 27 metafor 4 kategoriye ayrılmıştır. Çalışmada ulaşılan bulgular, önce metaforlar olarak, ardından oluşturulan 4

temel kavramsal kategori üzerinden genel olarak; ardından da her bir kategori bazında ayrı ayrı ele alınarak sunulmuştur.

Tablo 1

Katılımcıların Standart Arapça Kavramına İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar

Metafor Sırası	Metafor Adı	f
1	Anne	7
2	Köprü	3
3	Araba	3
4	Güneş	3
5	Su	2
6	Üniversite	2
7	Yuva	1
8	Pusula	1
9	Çiçek	1
10	Ansiklopedi	1
11	ABD	1
12	Vatan	1
13	Gps	1

Tablo bir incelendiğinde katılımcıların “standart Arapça” kavramına ilişkin 13 çeşit metafor ürettikleri ve bunun için 27 görüş belirttikleri görülmektedir. Metaforların *anne* (7) başta olmak üzere *köprü* (3), *araba* (3), *güneş* (3), *su* (2) ve *üniversite* (2) metaforları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Katılımcıların açıklamaları analiz edildiğinde standart Arapça kavramına yönelik elde edilen 27 adet metafor dört kategori altında toplanmıştır. Geliştirilen metaforların bu kategorilere göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2

Katılımcıların standart Arapça kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforların kategorilere göre dağılımı

Kategoriler	f	%
1. Arap dünyasının çocuklarını birleştiren etken olarak standart Arapça	13	48.1
2. Arapların birbirini anlamasına vesile olan standart Arapça	6	22.2
3. Tek başına bir yol gösterici olarak standart Arapça	5	18.5
4. Kuran-ı Kerim dili olarak berrak ve güzel standart Arapça	3	11.1

Tablo 2’de görüldüğü gibi, katılımcıların ‘standart Arapça’ kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar çoğunlukla “Arap dünyasının çocuklarını birleştiren etken olarak standart Arapça” (f: 13, %48.1) kategorisine yöneliktir. Bunu sırasıyla “Arapların birbirini anlamasına vesile olan standart Arapça” (f: 6, %22.2), “Tek başına bir yol gösterici olarak standart Arapça” (f: 5, %18.5), “Kuran-ı Kerim

dili olarak berrak ve güzel standart Arapça” (f: 3, %11.1) kategorileri izlemektedir. Aşağıda bu kategorilerin içerdiği metaforlar, ayrı ayrı ele alınarak sunulmuştur.

Kategori 1: Arap Dünyasının Çocuklarını Birleştiren Etken Olarak Standart Arapça

Tablo 3’te Arap dünyasının çocuklarını birleştiren etken olarak standart Arapça kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları oluşturan katılımcı sayısı sunulmuştur.

Tablo 3

Arap dünyasının çocuklarını birleştiren etken olarak standart Arapça

Metafor	f
Anne	7
Üniversite	2
Ansiklopedi	1
ABD	1
Vatan	1
Yuva	1

Tablo 3’te görüldüğü üzere bu kategoriye 13 katılımcı ve 6 metafor oluşturmaktadır. Bu kategori altında belirlenen metaforlar ‘anne’, ‘üniversite’, ‘ansiklopedi’, ‘ABD’, ‘vatan’ ve ‘yuva’dır. Bu metaforlarda standart Arapçanın bir birleştirici unsur olarak görüldüğü belirlenmiştir. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Standart Arapça anne gibidir, Arap ülkelerini bir araya getirir. Tıpkı annenin çocuklarını bir araya getirdiği gibi” (K 23).

“Standart Arapça ana gibidir, çünkü bir anneden çocuklar doğduğu gibi standart Arapçadan da diyalektler doğmuştur” (K 15).

Kategori 2: Arapların Birbirini Anlamasına Vesile Olan Standart Arapça

Tablo 4’te Arapların birbirini anlamasına vesile olan standart Arapça kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları oluşturan katılımcı sayısı sunulmuştur.

Tablo 4

Arapların birbirini anlamasına vesile olan standart Arapça

Metafor	f
Köprü	3
Araba	3

Tablo 4’te görüldüğü üzere *Arapların birbirini anlamasına vesile etken olarak standart Arapça* kategorisini oluşturan metaforların 2 ve bu metaforları geliştiren katılımcı sayısının 6 olduğu anlaşılmaktadır. Bu metaforlar ‘köprü’ ve ‘araba’dır. Bu metaforlarda standart Arapçanın, Araplar için

ortak bir dil olduğu vurgusu görülmektedir. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Standart Arapça köprü gibidir, Arapların birbirini anlamasında en önemli faktördür. Arapların birbirine kavuşmasına yol açar” (K 19).

“Standart Arapça güzel bir araba gibidir, Arapların ifade etmek istediklerini doğru bir şekilde aktarmada en etkili araçtır, böylece birbirlerini net olarak anlarlar” (K 21).

Kategori 3: Tek Başına Bir Yol Gösterici Olarak Standart Arapça

Tablo 5’te Tek başına bir yol gösterici olarak standart Arapça kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları oluşturan katılımcı sayısı sunulmuştur

Tablo 5

Tek başına bir yol gösterici olarak standart Arapça

Metafor	f
Güneş	3
Pusula	1
Gps	1

Tablo 5’te görüldüğü üzere bu kategoriyi 5 katılımcı ve 6 metafor oluşturmaktadır. Bu kategori altında belirlenen metaforlar ‘güneş’, ‘pusula’ ve ‘gps’dir. Bu metaforlarda standart Arapçanın, diyalekt farklılıklarından dolayı anlaşmakta zorlananların yol göstericisi olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Standart Arapça parlak bir güneş gibidir, çünkü o peygamberimizin bize yol gösterirken kullandığı dildir” (K 9).

“Standart Arapça pusuladır, mutlak yabancılığı (kaybolmayı) engelleyen bir ortaklığa işaret eder” (K 5).

Kategori 4: Kuran-ı Kerim Dili Olarak Berrak ve Güzel standart Arapça

Tablo 6’da Kuran-ı Kerim dili olarak berrak ve güzel standart Arapça kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları oluşturan katılımcı sayısı sunulmuştur.

Tablo 6

Kuran-ı Kerim dili olarak berrak ve güzel standart Arapça

Metafor	f
Su	2
Çiçek	1

Tabloya göre bu kategoriyi 3 katılımcı ve 2 metafor oluşturmaktadır. Bu kategori altında belirlenen metaforlar 'su' ve 'çiçek'tir. Bu metaforlarda standart Arapçanın edebi açıdan, berraklığı, temizliğinden dolayı kuranın dili olduğuna değinilmiştir. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Standart Arapça su gibidir, Arapçanın en edebi en doğal en düz ve en anlaşılır halidir. Bu yüzden de kuranı kerimin dili standart Arapçadır.” (K 27).

4.2. Arapça Diyaleklere İlişkin Bulgular

Katılımcılar tarafından Arapça diyaleklere ilişkin 27 adet geçerli metafor elde edilmiştir.

Çalışmada ulaşılan bulgular, önce metaforlar olarak, ardından oluşturulan 3 temel kavramsal kategori üzerinden genel olarak; ardından da her bir kategori bazında ayrı ayrı ele alınarak sunulmuştur.

Tablo 7

Katılımcıların Arapça Diyaleklere İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar

Metafor Sırası	Metafor Adı	f
1	Hızlı tren	5
2	Evlat	4
3	Akıllı Telefon	3
4	Yemek (lahmacun ve kebab)	3
5	Mevsimler	3
6	Gök kuşağı	2
7	Ağaç	2
8	Sıkışık bir trafik	2
9	Kelebek	1
10	Üvey kardeşler	1
11	Kişisel gelişim kitabı	1
12	Gülün diki	1

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların “Arapça Diyalektler”e ilişkin 12 çeşit metafor ürettikleri ve bunun için 27 görüş belirttikleri görülmektedir. Metaforların *hızlı tren (5) evlat (4), akıllı telefon (3), yemek (3), mevsimler (3) gök kuşağı(2) ağaç (2) ve sıkışık bir trafik (2)* metaforları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Katılımcıların açıklamaları analiz edildiğinde Arapça diyalektlere yönelik elde edilen 27 adet metafor 3 kategori altında toplanmıştır. Geliştirilen metaforların bu kategorilere göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8

Katılımcıların Arapça diyalektlere ilişkin geliştirdikleri metaforların kategorilere göre dağılımı

Kategori	f	%
İletişimi hızlandırması bakımından Arapça diyalektler	15	55.5
Dile zenginlik ve güzellik katan bir değer olarak Arapça diyalektler	7	25.9
İletişimi kısmen engelleyen bir faktör olarak Arapça diyalektler	5	18.5

Katılımcıların açıklamaları analiz edildiğinde Arapça diyalektler kavramına yönelik toplam 27 metafor geliştirildiği saptanmış, elde edilen bu metaforlar 3 kategori altında toplanmıştır. Geliştirilen metaforların bu kategorilere göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8’de görüldüğü gibi, katılımcıların ‘Arapça diyalektler’ kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar çoğunlukla “İletişimi hızlandırması bakımından Arapça diyalektler” (f: 15, %55.5) kategorisine yöneliktir. Bunu sırasıyla “Dile zenginlik ve güzellik katan bir değer olarak Arapça diyalektler” (f: 7, %25.9), “İletişimi kısmen engelleyen bir faktör olarak Arapça diyalektler” (f: 5, %18.5), kategorileri izlemektedir. Aşağıda bu kategorilerin içerdiği metaforlar, ayrı ayrı ele alınarak sunulmuştur.

Kategori 1: İletişimi Hızlandırması Bakımından Arapça Diyalektler

Tablo 9’da iletişimi hızlandırması bakımından Arapça diyalektler kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları oluşturan katılımcı sayısı sunulmuştur.

Tablo 9

İletişimi hızlandırması bakımından Arapça diyalektleri

Metafor	f
Hızlı tren	5
Evlat	4
Akıllı Telefon	3
Yemek	3

Tablo 9 da görüldüğü üzere bu kategoriyi 15 katılımcı ve 5 metafor oluşturmaktadır. Bu kategori altında belirlenen metaforlar ‘Hızlı tren’, ‘Evlat’, ‘Akıllı telefon’ ve ‘Yemek’tir Bu metaforlarda Arapça diyalektlerin iletişim ve etkileşimin süratli bir şekilde yapılmasına katkı sağladığına değinilmiştir. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Arapça diyalektler hızlı tren gibidir çünkü ifade etmek istediklerini hızlıca söyleyebilme olanak verir” (K 2).

“Arapça diyalektler yeni bir evlat gibidir, çünkü kardeşler arasındaki iletişim hızlı ve kısadır. Diyalektler de standart Arapça ile kurulan cümlelere nazaran daha kısa ve hızlıdır” (K 3).

“Arapça diyalektler akıllı telefon gibidir çünkü standart Arapçaya göre hem daha moderndir hem de daha hızlıdır” (K 26).

“Arapça diyalektleri lahmacun gibidir çünkü içerisinde lezzet vardır ve ben lahmacunu hızla yerim” (K 11)”

Kategori 2: Dile Zenginlik ve Güzellik Katan Bir Değer Olarak Arapça Diyalektler

Tablo 10 de dile zenginlik ve güzellik katan bir değer olarak Arapça diyalektler kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları oluşturan katılımcı sayısı sunulmuştur.

Tablo 10

Dile zenginlik ve güzellik katan bir değer olarak Arapça diyalektler

Metafor	f
Mevsimler	3
Gök kuşağı	2
Ağaç	2
Kelebek	1

Tablo 8 incelendiğinde bu kategoriyi 7 katılımcı ve 4 metafor oluşturmaktadır. Bu kategori altında belirlenen metaforların ‘*mevsimler*’, ‘*gök kuşağı*’, ‘*ağaç*’ ve ‘*kelebek*’ olduğu görülmektedir. Bu metaforlarda genel olarak Arapça diyalektlerin Araplara ve standart Arapçaya zenginlik kattığı hususuna değinilmiştir. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Arapça diyalektler yılın mevsimleri gibidir çünkü her biri farklı bir havadadır ve dile zenginlik ve çeşitlilik katar” (K 14).

“Arapça diyalektler gök kuşağı gibidir çünkü gökkuşağındaki gibi farklı renklere sahip farklı yapılara sahiptirler, dile zenginlik katarlar ve gökkuşağının renkleri farklı olsa da bir aradadır, diyalektler de bir farklı olsalar da bir aradadırlar, bir nevi ayrılacak da beraberiz durumu yani” (K 25).

“Arapça diyalektler ağaç gibidir çünkü ormanı oluşturan da bir ağaçtır” (K 5).

“Arapça diyalektler kelebek gibidir çünkü kelebek hızlı yaşar ve hayatın tadını çıkarır. Renklidir, tıpkı lehçelerin standart Arapçaya renk katması gibi hayata renk katar” (K 22).

Kategori 3: İletişimi Kısmen Engelleyen Bir Faktör Olarak Arapça Diyalektler

Tablo 11 iletişimi kısmen engelleyen bir faktör olarak Arapça diyalektlere ilişkin kategoride yer alan metaforları ve metaforları geliştiren katılımcı sayısını göstermektedir.

Tablo 11

İletişimi kısmen engelleyen bir faktör olarak Arapça Diyalektler

Metafor	f
Sıkışık bir trafik	2
Üvey kardeşler	1
Kişisel gelişim kitabı	1
Gülün diken	1

Tablo 11 incelendiğinde bu kategoriyi 5 katılımcı ve 4 metafor oluşturmaktadır. Bu kategori altında belirlenen metaforların ‘sıkışık bir trafik’, ‘üvey kardeşler’, ‘kişisel gelişim kitabı’ ve ‘gülün diken’ olduğu görülmektedir. Bu metaforlar ile Arapça diyalektlerin farklı Arap ülkelerinde yaşayan halklar arasında iletişim sorunu yarattığı hususuna değinilmiştir. Aşağıda bu kategoride yer alan bazı katılımcı ifadeleri yer almaktadır.

“Arapça diyalektler sıkışık bir trafik gibidir çünkü her diyalekti anlamak zor ve karmaşık bir yapıya sahiptir, Araplar bile birbirlerini anlamak da zorlanırken ben nasıl zorlanmayayım?” (K 1).

“Arapça diyalektler üvey kardeşler gibidir çünkü üvey kardeşler arasında benzerlik olması beklenemez, dolayısıyla Arapların kolayca anlaşmalarını engelleyen diyalektler de birbirine benzemez” (K 13).

“Arapça diyalektler kişisel gelişim kitapları gibidir çünkü kesin bilgiler içermeyen kişisel gelişim kitaplarındaki gibi farklı bakış açılarından farklı anlamlar çıkabilir, kesin bilgiler yoktur ve yanlış anlaşılmaya müsaittir” (K 9).

“Arapça diyalektler gülün diken gibidir çünkü benim için bir zorluktur bir gül dalında birden fazla diken olduğu gibi Arapçada da birden fazla lehçe vardır. Ayrıca Araplar için de zorluktur. Birbirlerini tam anlayamayabilirler ve bu durumda standart Arapçaya başvururlar (K 23).

5. Tartışma ve Sonuç

Arap dili eğitimi bilim dalında öğrenim gören lisansüstü öğrencilerinin standart Arapça ve Arapça diyalektlere yönelik sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada konuyla ilgili önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Katılımcıların “standart Arapça” kavramıyla ilişkili toplam 13 metafor ürettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu metaforlarla standart Arapça kavramının farklı yönlerine vurgu yaptıkları anlaşılmaktadır. Katılımcıların en fazla *Anne (7)*, *Köprü (3)*, *Araba (3)* ve *Güneş (3)* metaforlarını belirtmişlerdir. Bu metaforların ortak noktası “birleştiricilik” olarak ifade edilebilir.

Standart Arapçaya yönelik 13 adet metafor dört kategori altında toplanmıştır. Bunlar: *Arap dünyasının çocuklarını bileştiren etken olarak, Arapların birbirini anlamasına vesile olan, Tek başına bir yol gösterici olarak ve Kuran-ı Kerim dili olarak berrak ve güzel standart Arapça.*

Katılımcıların "Arapça diyalektler" kavramıyla ilişkili toplam 12 metafor ürettikleri sonucuna ulaşılmıştır. En çok belirtilen metaforlar ise; *Hızlı Tren (5), Evlat (4), Akıllı Telefon (3), Yemek ve Mevsimlerdir (3)*. Bu metaforların ortak noktası hız ve çeşitlilik olarak ifade edilebilir.

Arapça diyalektlere ilişkin 12 adet metafor 3 kategori altında toplanmıştır. Bunlar: *İletişimi hızlandırması bakımından, Dile zenginlik ve güzellik katan bir değer olarak, İletişimi kısmen engelleyen bir faktör olarak Arapça diyalektler* şeklindedir.

Çalışma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda, Arapça öğretmenliği programında yüksek lisans ve doktora öğrenimi gören öğrencilerin standart Arapça ve Arapça diyalektler ile ilgili algılarında farklılıklar olduğu görülmüştür.

Ayrıca çalışmanın bulgularına bakıldığında metaforların katılımcıların zihinlerinde doğru/yanlış/eksik bilgileri ve imgeleri ortaya çıkartma hususunda etkili olduğu anlaşılmıştır. Literatürde metaforun bu amaçla kullanımına dair çalışmalar mevcuttur (Balcı, 1999; Saban, 2008; Semerci, 2007; Öztürk, 2007; Aydoğdu, 2008; Cerit, 2008; Charmé & Horowitz, 2008; Shaw, Barry & Mahlios, 2008; Saban, 2009; Aydın, 2010). Fakat standart Arapça ve Arapça diyalektlere ilişkin metaforik algıları inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Kaynaklar

- Aksan, D. (1987) *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yay., 3. Baskı, Ankara
- Aydın, F. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, 10 (3). 1293-1322.
- Aydoğdu, E. (2008). İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar yardımıyla analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Balcı, A. (1999). Metaphorical images of school: School perspectives of students, teachers and parents from four selected schools. Yayınlanmamış Doktora Tezi, ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 6(4), 693-712.
- Charmé, S. & Horowitz, B. (2008). Jewish identities in action: an exploration of models, metaphors, and methods, Journal of Jewish Education, 74, 115–143.
- Çetin, M. (1991) "Arap-Dil" Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, c. 3, İstanbul.
- Çıkar., M., Ş. & Timurtaş., A. (2009) Siirt Yöresinde Konuşulan Arapçanın Temel Özellikleri, Nüsha 9(28), 87-112
- Draaisma, D. (2007). Bellek metaforları: zihinle ilgili fikirlerin tarihi (Çev. G. Koca). İstanbul: Metis.

- Ekici, G. (2016) Biyoloji Öğretmeni Adaylarının Mikroskop Kavramına İlişkin Algılarının Belirlenmesi: Bir Metafor Analizi Çalışması, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) 17 (1), s.615-636
- Güven, B. ve Güven S., (2009). İlköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde metafor oluşturma becerilerine ilişkin nicel bir araştırma. Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(2), 503-512.
- Küçükkalay, H. (1967) "Kur'an Hadis ve İslamiyetin Arap Dili Üzerindeki Tesirleri", İslam Medeniyeti Dergisi, c. 1, sayı 5, İstanbul
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Metaphors we live by*. G. Y. Demir (Çev.). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Maykut, P. ve Morehouse, R. (1994). *Beginning qualitative research*. London: Falmer Press.
- Merriam-Webster, (2011). Metaphor. Retrieved from <http://www.merriamwebster.com/dictionary/metaphor>.
- Muhammed, S.O. (2016). اللغة العربية الفصحى وتراجع استخدامها Fasih Arapça ve Kullanımının Azalması, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 16 (1), 261-276.
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006), Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması, AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 8(2), 293-310.
- Öztürk, Ç. (2007). Sosyal bilgiler, sınıf ve fen bilgisi öğretmen adaylarının 'coğrafya' kavramına yönelik metafor durumları, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 8(2), 55-69.
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Educational Administration: Theory and Practice*, 55, 459-496.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Semerci, Ç. (2007). "Program geliştirme" kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 125-140.
- Shaw, D. M., Barry A. & Mahlios M. (2008). Preservice teachers' metaphors of teaching in relation to literacy beliefs, *Teachers And Teaching: Theory And Practice*, 14(1), 35-50.
- Silverman, D. (2000). *Doing qualitative research: A practical handbook*. London: Sage.
- Taylor, W. (1984). *Metaphors of Education*. Heineman Educational Books Ltd, London.
- Timurtaş A., Çıkar M.Ş., (2012) "Mardin Yöresi Arapçasının Temel Özellikleri", *Nüsha Şarkiyat Araştırmalar Dergisi*, s.103-118
- Türnüklü, A. (2001). Eğitimbilim alanında aynı araştırma sorusunu yanıtlamak için farklı araştırma tekniklerinin birlikte kullanılması, *Eğitim ve Bilim*, 26(120), 8-13.
- Uysal., H. (2016), İnsan Konulu Sözcükler Bağlamında Fasih Arapça Ve Mısır Lehçesi Bir Karşılaştırma Denemesi, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 18 (33), s.111-142
- Yazıcı., H. (1996) Arapça'da Mahalli Lehçelerin Yazı Dili Yerine Kullanılma Teşebbüsleri, *İlmi Araştırmalar*, 159-174.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Determination of the Arabic Language Education Post-graduate Students' Perceptions of Standart Arabic and Arabic Dialects: Example for Methapor Analysis

EXTENDED SUMMARY

Aim of the Research Study

The aim of this research was to identify the perceptions of the participants on the concepts of "Standard Arabic" and "Arabic Dialects" with the help of metaphors. Within the scope of this general objective, the following questions were sought:

1. Which metaphor do the attendants use to clarify the perceptions related to the concept standard Arabic?
2. In what categories are these metaphors related to standard Arabic, in terms of common features?
3. Which metaphor do the attendants use to clarify the perceptions related to the concept Arabic dialects?
4. In what categories are these metaphors related to Arabic dialects being grouped in terms of common features?

Research Methodology

The study was conducted through phenomenology design which was found among qualitative research approach. The basic aim of the qualitative studies is not to obtain results that can be generalized through numbers, but to present a descriptive and realistic case related to the issue investigated.

Findings

Findings For Standard Arabic

27 participants attended the study, according to the findings from this survey overall, participants produced the concept of metaphor in relation to the current standard Arabic. At the end of the analysis, it was observed that the participants used 13 metaphors and expressed their views with 27 ideas. These metaphors were classified under 4 categories.

Metaphores developed by participants in relation to the concept of 'standard Arabic' are mostly categorized as " Standard Arabic as the factor that united the children of the Arab world " (f: 13, 48.1%). This is followed by " Standard Arabic that conduces to Arabs understanding each other

better " (f: 6, 22.2%), " Standard Arabic as a stand-alone guide " (f: 5, 18.5%) and " Standard Arabic as the beautiful and clear language of the holy Quran " (f: 3, 11.1%).

Findings For Arabic Dialects

27 participants attended the study, according to the findings from this survey overall, participants produced the concept of metaphor in relation to the current Arabic dialects. At the end of the analysis, it was observed that the participants used 12 metaphors and expressed their views with 27 ideas. These metaphors were classified under 3 categories.

Metaphores developed by participants in relation to the concept of 'Arabic dialects' are mostly categorized as " Arabic dialects to speed up communication " (f: 15, %55.5). This is followed by " Arabic dialects as wealth and beauty " (f: 7, %25.9), and " Arabic dialects as a factor that partially obstruct communication " (f: 5, %18.5).

Conclusion and Discussion

This study aimed to determine the perceptions of the participants on the concepts of "Standard Arabic" and "Arabic Dialects" with the help of metaphors, and the following results have been reached.

Participants have achieved a total of 13 metaphors that are associated with the concept of "standard Arabic". It is understood that these metaphors emphasize different aspects of the standard Arabic concept. The participants indicated the most metaphor for Mother (7), Bridge (3), Car (3) and Sun (3). The common point of these metaphors can be expressed as "uniting".

13 metaphors for standard Arabic were collected under four categories. These are "Standard Arabic as the factor that united the children of the Arab world ", " Standard Arabic that conduces to Arabs understanding each other better ", " Standard Arabic as a stand-alone guide " and " Standard Arabic as the beautiful and clear language of the holy Quran".

Participants produced 12 metaphors associated with the concept of "Arabic Dialects" The most mentioned metaphors are; High Speed Train (5), Child (4), Smart Phone (3), Food and Seasons (3). The common point of these metaphors can be expressed as speed and diversity.

12 metaphors related to Arabic dialects were collected under three categories. These are: " Arabic dialects to speed up communication ", " Arabic dialects as wealth and beauty " and " Arabic dialects as a factor that partially obstruct communication ".

It has been observed that there is a difference in the perceptions of the participants regarding the standard Arabic and Arabic dialects in the direction of the data obtained as a result of the study.

In addition, from the findings of the study, it was understood that metaphors were effective in revealing true / false / incomplete information and images in the participants' minds. There are studies in the literature about the use of metaphors for this purpose (Balci, 1999; Saban, 2008; Semerci, 2007; Öztürk, 2007; Aydoğdu, 2008; Cerit, 2008; Charmé & Horowitz, 2008; Shaw, Barry & Mahlios, 2008; Saban, 2009; Aydın, 2010). However, there were no studies examining the metaphorical perceptions of the standard dialects of Arabic and Arabic.